

Recensies

Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora.
Stichting Floron - KNNV-Uitgeverij, Nijmegen - Zeist, 2011; 176 pagina's. ISBN 9789050114134. € 39,95.

RECENSENT: JULIUS RÖNTGEN.

Bent u liefhebber van planten en bloemen? En bezit u een goede flora om de planten op naam te brengen of gewoon om ervan te genieten? Om die ene soort dan ook nog snel in ons duingebied of elders in Nederland te vinden, heeft Floron deze atlas uitgegeven. Hierin zijn de resultaten van vele uren inventariseren op kaarten vastgelegd, noeste arbeid van honderden vrijwilligers... en professionals.

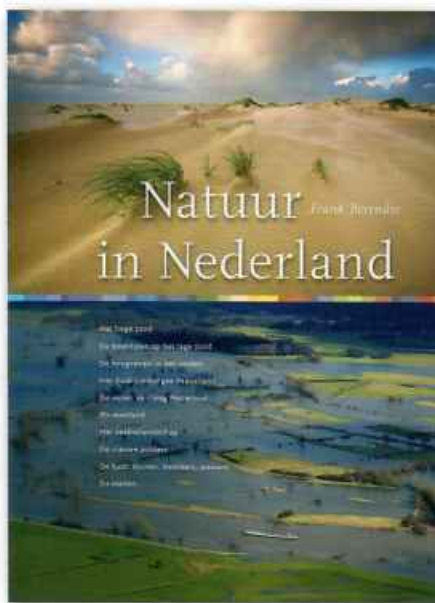
Tussen 1980 en 1989 verscheen de eerste Atlas van de Nederlandse Flora in drie dikke delen. Nu is er behoefte om een nieuwe atlas uit te geven, die ons op de hoogte stelt van de veranderingen, van nieuwe en verdwenen soorten. Van bijna 1500 soorten zijn er in de atlas gegevens verwerkt. Door handig gebruik van kleuren is goed terug te vinden uit welke periode de gegevens afkomstig zijn: uit 1900-1950, 1950-1980 of uit beide periodes. Gegevens vanaf 1975 worden aangegeven met zwarte stippen. Dankzij de verbeterde mogelijkheden om grote hoeveelheden gegevens met de computer vlot te verwerken en te interpreteren, kan men nu ook de soorten in kilometerhokken laten terugzien.

Kritiek blijft mogelijk: zomer- en herfstbitterling, met de duinen van Voorne als hoofdvindplaats, is niet in het alfabetische register met Nederlandse plantennamen te vinden. Wanneer men de Latijnse naam weet, *Blackstonia perfoliata*, dan vindt men de verspreidingskaart via het register op pagina 24 terug. Overigens blijkt uit talloze kaarten dat de Nederlandse duinen voor veel plantensoorten van groot belang zijn.

Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora

 Floron

Natuur in Nederland. Frank Berendse.
KNNV-Uitgeverij, Zeist, 2011; 304 pagina's.
ISBN 9789050113762. € 29,95.

RECENSENT: JULIUS RÖNTGEN.

De voorplaat geeft al aan op welke twee pijlers het Nederlandse landschap rust: de duinen en de rivieren. Het boek behandelt de tien belangrijkste landschappen, die er in ons land te vinden zijn. Voor de lezers van DUIN interessant, omdat van het hele duingebied, van Cadzand tot Schiermonnikoog, een soort staat der natuur gegeven wordt. De auteur begint met een statement: "Dit is een somber boek. Bovendien is het niet compleet". En daarna volgt het relaas van zijn wandelingen door de landschappen, die al zoveel strapatsen van de agrarische industrie en van de uitbreidingen van stedelijke en industriële gebieden hebben moeten ondergaan. Eigenlijk is het verbazingwekkend hoeveel er in onze natuurgebieden nog te zien is en te beleven. Het is één vlammend betoog, dat wij voorzichtig met dit erfgoed moeten omgaan. In het boek staan vijf wandelingen die ons duingebied ontsluiten. Op www.natuurinnederland.nl treft men twee uitgewerkte wandelingen aan, door Meijendel en op Texel. Die laatste staat niet in het boek. Berendse gaat bij zijn beschrijvingen uit van het ontstaan van de duinen, het historisch gebruik door de mens en de ontwikkeling tot dat wat de duinen nu zijn. In ruim veertig bladzijden levert hij een goed beeld van wat er heden ten dage na alle verliezen nog te zien is. Hij wijst ook op de grote regionale verschillen in de duingebieden van het noorden en zuiden. Prachtige plantenafbeeldingen, aquarellen van Ed Hazebroek en veel foto's van hoog artistiek gehalte verluchten het boek. Natuur in Nederland besluit met een uitgebreide index met alle beschreven vogels, planten en termen.

Tussen tulpen en de zee. Vogels van de Duin- en Bollenstreek. Jelle van Dijk, Peter Spierenburg en Hans van Stijn.
Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk. Noordwijk, 2011; 368 pagina's. ISBN 9789080530805. € 25,00.

RECENSENT: JULIUS RÖNTGEN.

Metten is weten. Dat geldt ook voor dit prachtig uitgegeven boek met talloze wetenswaardigheden over vogels en nog veel meer. Na de gebruikelijke inleidingen over het beschreven gebied, het wel en wee van de betrokken waarnemers en de biotoopbeschrijvingen volgen 230 bladzijden met soortbeschrijvingen. Daarna het naslagdeel met literatuuropgaven, een alfabetisch register van de waargenomen vogels, de namen van de waarnemers en enkele bijlagen. Alles maakt een zeer verzorgde indruk en geeft weer met hoeveel liefde aan deze avifauna is gewerkt. Boeiend zijn de leuke verhalen, waar de vogels te zien zijn en het onderzoek bijvoorbeeld, waarom de tapuit als broedvogel vanaf 1985 bijna geheel uit de duinen verdwenen is. Daarmee overstijgt dit werk zijn eigenlijke grenzen en wordt het van belang voor allen die zich met vogelonderzoek bezighouden. In het werk nemen de zeetrekkingen een voorname plaats in. Jan Verwey verrichtte vanaf 1915 pionierswerk op dit gebied. Het boek heeft ook oog voor bijzondere biotopen, zoals de bollenlandjes. Die blijken goed te zijn voor een aantal soorten, waarmee het elders in het land treurig is gesteld, zoals de veldleeuwerik en de patrijs. Uitmuntend fotowerk, veel verspreidingskaarten en een perfecte lay-out zorgen voor een goed leesbaar naslagwerk.

Tussen tulpen en de zee

Vogels van de Duin- en Bollenstreek